

u.remissvar@regeringskansliet.se

Remissyttrande över En annan möjlighet till särskilt stöd

U2020/03964/S

Skolinspektionen yttrar sig över delbetänkandet En annan möjlighet till särskilt stöd (SOU 2020:42).

Skolinspektionen tillstyrker förslagen men har synpunkter på föreslagen reglering av kommunala resursskolor.

4.2 Reglering av kommunala resursskolor

Skolinspektionens erfarenhet inom tillsyn är att rättsläget är oklart. Bl a har kommuner ibland arrangerat *kommungemensamma särskilda undervisningsgrupper*, vilka får betraktas som en slags hybrid mellan särskild undervisningsgrupp och någon oklar form av resursskola. I och med domen i HFD 2017 ref. 50 fastställdes att det inte strider mot skollagen för kommuner att inrätta resursskolor för elever i behov av särskilt stöd. Skolinspektionen *tillstyrker* därför att begreppet resursskola införs i skollagen och att kommunernas möjlighet att inrätta resursskolor tydliggörs. Förslaget kommer därmed att underlätta tillsynen av resursskolor i denna del.

För att underlätta tillsynen ytterligare vore det dock önskvärt att följande synpunkter övervägs i det fortsatta beredningsarbetet.

Det är viktigt att den i skollagen fastställda långtgående skyldigheten att erbjuda elever särskilt stöd inom sin ordinarie skolenhet och grupptillhörighet följs. Det är därför angeläget att säkerställa att föreslagen reglering inte öppnar upp för kommuner att i en alltför hög grad hänvisa elever till resursskolor som en primär stödinsats. En placering i resursskola bör mot bakgrund av de funktionshinderspolitiska målen, i synnerhet principen om inkludering, endast ske undantagsvis.

Skolinspektionen instämmer i utredningens bedömning att en snävare definition av målgruppen skulle kunna innebära att de elever som skulle gynnas av undervisning i resursskola inte ges möjlighet till det. Skolinspektionen anser dock att även om möjligheten till resursskola inte ska ses som en ytterligare åtgärd i 3 kap. skollagens åtgärdstrappa, bör de som ska komma ifråga för placering vid resursskola endast vara de elever som möter allvarliga hinder och omfattande stödproblematik i sin skolsituation och där ingenting annat visat sig vara möjligt. Kommunen måste i första hand verka för ett inkluderande arbete i skolan. Detta innebär att det pedagogiska arbetet och förhållningssätt som råder i de ordinarie undervisningsgrupperna i första hand måste utvecklas.

Skolinspektionen vill därför lyfta att det skulle kunna övervägas att stärka upp regleringen ytterligare i syfte att säkerställa att en placering i resursskola är rätt åtgärd för att kunna tillgodose elevens behov av särskilt stöd. En sådan reglering skulle kunna tillgodoses genom att till exempel tillföra ytterligare krav om att en placering i resursskola ska föregås av en ytterligare bedömning eller på grund av att det finns särskilda skäl att anta att stödåtgärder inom den ordinarie undervisningen inte skulle vara tillräckliga. På detta sätt säkerställs att kommuner inte i första hand och för lättvindigt ska använda sig av särskiljande lösningar utan att först ha vidtagit långtgående åtgärder för att tillgodose elevens stödbehov inom den ordinarie undervisningen.

Slutligen vill Skolinspektionen påpeka att utredningens övergripande målsättning om att eleverna i resursskola ska återgå till ordinarie skolverksamhet kan vara problematiskt och ingripande för de elever med så pass stora stödbehov där den ordinarie skolenheten inte lyckas eller förmår att anpassa en tillgänglig lärmiljö. Dessa elever behöver känna trygghet i en mer varaktig placering och det är därför viktigt att eleverna med omfattande behov av placering i resursskola inte ska behöva känna ovisshet och strida om sin plats genom att elevers behov ställs mot varandra och att man på grund av t ex resursbrist, måste avstå sin plats och återvända till den ordinarie skolenheten trots att lärmiljön inte anpassats och utvecklats för aktuell elev.

4.1 Bedömning angående bestämmelserna om särskild undervisningsgrupp

Skolinspektionen delar utredarens bedömning att någon ytterligare reglering inte är nödvändig.

5.3 Förslag om förlängning av undantaget från krav på behörighet

Skolinspektionen tillstyrker förslaget.

4.4 Förslag och bedömning om tillämpning och statistik

Skolinspektionen tillstyrker förslaget.

I ärendets slutliga handläggning har även chefsjurist Klara Cederlund deltagit.

Helén Ängmo
Generaldirektör

Frida Ahlsén
Föredragande jurist